

2019-02-20

1 (14)

Dnr: 1.1.2-2018:689

Redovisning av uppdrag Främja digitalisering

Dnr: 1.1.2-2018:689

Härmed redovisas uppdraget Främja digitalisering givet i regeringsuppdraget RB2018 för budgetåret 2018.

Sammanfattning

Av regleringsbrevet för 2018 framgår att Skolverket ska arbeta med att främja digitaliseringen inom skolväsendet och underlätta för skolor och huvudmän att ta tillvara digitaliseringens möjligheter i undervisning och administration. Arbetet ska utgå från den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet (U2017/04119/S). I arbetet ska även ingå att följa upp målen i strategin och vilket genomslag digitaliseringsstrategin får i verksamheterna.

Uppdraget Främja digitalisering omfattar alla insatser och aktiviteter inom myndigheten som syftar till att nå målen i den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet och lyfter kvaliteten i undervisningen. Initialt har myndigheten organiserat för uppdraget, planerat och förberett insatser som kommer att riktas mot olika målgrupper i skolväsendet.

Under 2018 har Skolverket utvecklat, publicerat och genomfört ett antal insatser och aktiviteter som svarar mot digitaliseringsstrategins tre fokusområden. Myndigheten har utvecklat kompetensutvecklande insatser inom ramen för de nationella skolutvecklingsprogrammen i syfte att utveckla adekvat digital kompetens kopplat till fokusområde 1 - Digital kompetens för alla i skolväsendet. Myndigheten har genomfört ett antal aktiviteter inom ramen för uppdraget att digitalisera de nationella proven, som kopplar till fokusområde 2 – Likvärdig tillgång och användning. Skolverket har genomfört en uppföljning av den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet och har sammanställt och spridit relevanta forskningsresultat till myndighetens målgrupper. Dessa insatser och aktiviteter är kopplade mot fokusområde 3, Forskning och uppföljning. Myndighetens utbud är framtagna utifrån resultat av genomförda utvärderingar, uppföljningar, beredningar, samarbete och dialog med våra målgrupper.

Inom ramen för uppdraget har Skolverket haft dialog med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i framtagandet av skolDigiplan, nationell handlingsplan för digitalisering i skolväsendet. Arbetet har skett enligt överenskommelsen mellan regeringen och SKL.

Innehåll

Redovisning av uppdrag Främja digitalisering	1
Sammanfattning.....	1
Genomförande 2018.....	3
Revidering av läroplan	3
Insatser och aktiviteter kopplat till den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet	4
Skolverkets övriga arbete som främjar digitalisering i skolväsendet.....	10
Planerade insatser 2019.....	12
Skolverkets fortsatta arbete.....	14

Genomförande 2018

Skolverket organiserade och strukturerade arbetet med uppdraget genom att under 2018 tillsätta en myndighetsövergripande styrgrupp och en motsvarande samordningsgrupp. En verksamhetslogik¹ för uppdraget har tagits fram i syfte att synliggöra och konkretisera vad Skolverkets uppdrag att främja digitaliseringen inom skolväsendet ska resultera i, och hur det är tänkt att vi ska ta oss dit och synliggöra hur Skolverket samlat ska arbeta för att bidra till samtliga mål och delmål i den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet.

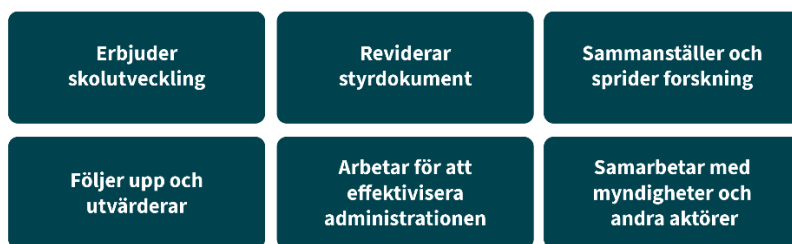
Skolverket har även genomfört ett flertal externa kommunikationsinsatser kopplat till uppdraget att främja digitalisering. Huvudsyftet har varit att synliggöra de insatser på digitaliseringsområdet som myndigheten tillhandahåller skolväsendet. Under 2018 har **skolverket.se** 92 000 besök på temasidan digitalisering och dess undersidor. Av de 100 vanligaste söktermerna på skolverket.se var dessa om digitalisering (i rangordning):

- Om programmering - webbkurs
- Få syn på digitaliseringen – kommentarmaterial
- Identitet, jämställdhet och digitalisering i förskolan
- Programmering
- Digitalisering i skolan- möjligheter och utmaningar – kunskapsöversikt

Skolverket främjar skolväsendets digitalisering

Vad gör Skolverket?

Målgrupp: alla som arbetar i skolväsendet

Figur 1: Skolverkets verksamhet inom uppdrag Främja digitalisering

Revidering av läroplan

Under 2018 har Skolverket fortsatt revideringen av läroplaner, med fokus på läroplanen för förskolan. En del av förändringarna i förskolans läroplan handlar om

¹ Verksamhetslogik Främja digitalisering, se bilaga 1

digitalisering, bland annat att utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla förståelse för den digitalisering de möter i vardagen. Regeringen har fattat beslut och förändringarna träder i kraft under 2019.

Skolverket har även tagit fram och implementerat nya ämnen som handlar om industriell digitalisering inom ramen för vidareutbildningen med ett fjärde år på teknikprogrammet i gymnasieskolan.

Insatser och aktiviteter kopplat till den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet

Regeringens övergripande mål för den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet är att det svenska skolväsendet ska vara ledande i att använda digitaliseringens möjligheter på bästa sätt för att uppnå en hög digital kompetens hos barn och elever och för att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten.

Följande insatser, aktiviteter och stödmaterial har Skolverket tagit fram under 2018 kopplat till fokusområdena i den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet. De flesta insatser och aktiviteter ryms inom uppdraget om nationella skolutvecklingsprogram (U2015/03844/S) men också inom andra uppdrag, exempelvis inom Skolverkets riktade stöd med att stärka utbildningens kvalitet för nyanlända barn och elever (U2018/00404/S). De stödmaterial som tagits fram i de olika insatserna grundar sig på aktuell forskning inom området och på erfarenheter myndigheten har erhållit under arbetets gång.

Insatser kopplade till fokusområde 1: Digital kompetens för alla i skolväsendet

Mål: Alla barn och elever ska utveckla en adekvat digital kompetens. Det ska finnas en digital likvärdighet i det svenska skolväsendet (Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet)

Generella insatser och övrigt stödmaterial

Inom ramen för de nationella skolutvecklingsprogrammen har Skolverket planerat, utvecklat och publicerat ett flertal moduler och webbkurser under 2018 för att främja skolans digitalisering och dessa redovisas nedan. Flera av insatserna syftar till att stödja målgrupperna i de läroplansförändringar som genomförts, exempelvis webbkurs om identitet, jämställdhet och digitalisering i förskolan. Ett flertal moduler och webbkurser har även utvecklats och publicerats under tidigare år, och för mer information om dessa hänvisar vi till 2018 års redovisning av myndighetens insatser för att främja digitalisering i skolväsendet.²

Under 2017 genomförde Skolverket en utvärdering av de nationella skolutvecklingsprogrammen, med en särskild inriktning mot kompetensutvecklingsinsatser inom programmet digitalisering.³ Utvärderingen redovisades 2018 och pekade bland annat på vikten av att insatserna är flexibla så att skolor kan ta del av de

² Redovisning av regeringsuppdrag, uppdrag om främjande av digitaliseringen av skolväsendet. Dnr 5.1.3-2017:1573

³ Skolverket (2018) *Redovisning av uppdrag om utvärdering av de nationella skolutvecklingsprogrammen*

moduler och delar som bedöms som mest relevanta för dem. Uppföljningen visade även att arbetsformen kollegialt lärande har varit uppskattad - framförallt för att arbetssättet känns igen från insatser de tidigare deltagit i från Skolverket. Av utvärderingen framkom även att rektorerna upplevde att insatsen kom sent i relation till läroplansförändringarna, vilket tycks ha försämrat skolornas förutsättningar att planera ett deltagande i insatsen i tillräckligt god tid. Utvärderingen visade även att tidsbrist tycks ha försvårat möjligheterna för lärare och annan pedagogisk personal att genomföra modulernas delar på det sätt som Skolverket rekommenderade. Resultatet från utvärderingen har använts i planeringen av kommande insatser inom ramen för uppdraget, och flexibilitet och skalbarhet för att möta målgrupperns olika behov har tagits i beaktande genom att Skolverkets utbud breddats. Målgrupperna kan nu ta del av ett flexibelt stöd både i form av kollegialt lärande i modulform (likt formen för Matematiklyftet och Läslyftet) men också genom webbkurser, oftast mindre omfattande än insatserna i modulform, som kan genomföras både individuellt och kollegialt. För de målgrupper som önskat ännu djupare kunskaper finns uppdragsutbildningar (7,5hp) att ta del av i grundläggande programmering.

Processtöd för systematiskt kvalitetsarbete

Enligt skollagen ska det systematiska kvalitetsarbetet inriktas mot att uppfylla de nationella målen för utbildningen. Enligt resultat från både internationell och nationell forskning påvisas vikten av att skolorna har kontroll på sitt systematiska kvalitetsarbete.⁴ Detta arbete är en förutsättning för att många områden inom skolan ska utvecklas, däribland skolans digitalisering. För att stödja skolornas arbete med det systematiska kvalitetsarbetet har Skolverket under 2018 utvecklat ett webbaserat processtöd vid namn "Kvalitetsverkstaden" riktat till huvudmän, skolchefer och rektorer. Stödet bidrar till att fördjupa förståelsen av det systematiska kvalitetsarbetet, ger stöd i att identifiera styrkor och svagheter i det egna kvalitetsarbetet och resulterar i en utvecklingsplan som omfattar olika områden. Kvalitetsverkstaden bygger på ett aktivt deltagande och erbjuder möjligheter till samarbete och kollegialt lärande. Målet är att hela organisationen ökar förståelsen för hur man arbetar för högre kvalitet. Det är en styrka att utvecklingsbehov inom digitaliseringsområdet sätts i ett sammanhang tillsammans med andra utvecklingsområden.

Programmering

Skolverket har under 2018 utvecklat och publicerat stöd i programmering på olika nivåer och av olika omfattning, i syfte att ge stöd till målgrupperna utifrån de läroplansförändringar som har införts. (se figur 2). I januari 2018 publicerades Om programmering, en grundläggande webbkurs som syftar till att ge all personal i förskola, skola och vuxenutbildning ökad medvetenhet om programmeringens påverkan på samhället och undervisningen. Webbkursen har under 2018 genomförts av 12 120 deltagare.

---

⁴ Utmärkt skolutveckling, Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse, Jan Håkansson & Daniel Sundberg, 2016

Skolverket har upphandlat och utformat poänggivande kurser i grundläggande programmering med ämnesdidaktisk inriktning. Totalt under 2018 har 1600 matematik och tekniklärare fått utbildning i grundläggande programmering (7,5hp). De kurser som avslutades under vårterminen 2018 hade 95% beläggning och de kurser som startade i månadsskiftet augusti och september 2018 hade 72% beläggning, vilket leder till att myndigheten gör bedömningen att kurserna har varit efterfrågade av målgruppen. 16 olika lärosäten har genomfört kurserna vilket leder till att kursen har bred geografisk spridning, vår bedömning är att det kan vara en anledning till insatsens goda resultat vad gäller antalet medverkande lärare. Kurserna som startade under 2018 har följt den ramkursplan⁵ som togs fram 2017. Ramkursplanen har legat till grund när lärosätet tagit fram egna kursplaner till uppdragsutbildningarna. Att kurserna följer en ramkursplan ger innehåll med hög kvalitet och främjar likvärdigheten mellan kurserna.

Moduler för kompetensutveckling genom kollegialt lärande för utvecklande av programmering i matematikundervisningen (Matematiklyftet), riktat till lärare i grundskola och gymnasieskola, har utvecklats och publicerats.

Under 2018 framkom ytterligare behov av stödmaterial inom programmering för de lärare som undervisar i matematik och teknik men som inte har möjlighet att delta i 7,5 poängs kurserna. Utifrån detta behov togs ytterligare en webbkurs fram. Att programmera är en webbkurs där deltagarna får grundläggande kunskaper i tre olika programspråk för att kunna använda sig av dessa i sin undervisning. Webbkursen har utvecklats främst riktad till matematik- och tekniklärare men riktar sig även till lärare som undervisar i andra ämnen och som vill använda programmering som ett verktyg i sin undervisning. En testomgång av webbkursen med 300 användare startade i januari 2019. Kursen planeras att publiceras för alla i april 2019.

Figur 2: Skolverkets publicerade stöd för införande av programmering i undervisning

Källkritik, säker och kritisk användning av nätet samt skolbibliotek

⁵ Grundläggande programmering med ämnesdidaktisk inriktning och Grundläggande programmering med teknikdidaktiskt fokus, fortsättningskurs. Dnr 2.7.4-2018:2006.

Stöd för att undervisa eleverna i att utveckla sin källkritiska förmåga och öka sin förståelse för digitaliseringens påverkan på individ och samhälle finns sedan tidigare i Skolverkets insatser. Under 2018 har de moduler som stödjer detta uppdaterats och reviderats. Aspekten att stärka den källkritiska förmågan har även lyfts fram och synliggjorts i flera av de stödmaterial Skolverket publicerat under 2018, bland annat inom Läsluft. Hur digitaliseringen påverkar individ och samhälle ingår i flera av Skolverkets material som har publicerats under 2018, bland annat återfinns materialet i moduler inom NT-satsningen.

Annat stödmaterial som publicerats på Skolverket.se har fokus på säker och kritisk användning av nätet. Materialen Guide till källkritik och Handleda elever i informationssökning är klassrumsnära stödmaterial för lärare. Även upphovsrätts guider har publicerats. Det har även publicerats kommunikativt stöd och information riktat till rektorer. Stödet ska bidra till att rektorernas kunskap ökar och fördjupas angående hur skolbibliotekets verksamhet ska kunna användas som en del i undervisningen. Ovanstående webbaserade stödmaterial kommer att uppdateras kontinuerligt.

Undervisning med digitala verktyg och digitala lärresurser

Stöd för hur man kan använda sig av digitala verktyg i undervisningen finns sedan tidigare i Skolverkets utbud och under 2018 har stöd utvecklats och publicerats för både förskolan och för lärare i de naturorienterade ämnena. Det har också tagits fram stöd för hur lärare med digitala verktyg kan anpassa och variera undervisningen för att gynna inkludering och delaktighet. För att stödja arbetet med digitala texter har Skolverket planerat, utvecklat och publicerat stöd bland annat inom Läsluft. En insats riktad som stöd för tematiska arbetssätt och digitala verktyg för grundskolan har också planerats och publicerats inom Läsluft. Myndigheten har också tagit fram stödmaterial riktat till grundskollärare i samhällskunskap, bild, musik, slöjd samt lärare i fritidshem. Materialet innehåller poddar, filmer och artiklar som konkretiserar kursplanens skrivningar om digital kompetens och ger exempel på hur de kan gestaltas i ämnet och i verksamheten. Materialet är tänkt att användas såväl enskilt eller i kollegiala sammanhang, efter verksamhetens förutsättningar och behov.

Riktade insatser

I de riktade insatser för nyanländas lärande (U2018/00404/S) samarbetar Skolverket med utvalda huvudmän för att genomföra utvecklingsinsatser som leder till förbättrade förutsättningar för goda kunskapsresultat för de nyanlända barnen och eleverna. I den nulägesanalys som samarbetet inleds med framkommer i många fall behov av att genomföra utvecklingsinsatser som rör digitalisering. Hittills har Skolverket genomfört ett trettiotal insatser hos 25 huvudmän med detta fokus. Det handlar bland annat om att utveckla digitala stöd i det systematiska kvalitetsarbetet t ex gällande kartläggning av nyanländas kunskaper och bedömning. När det gäller insatser för att utveckla undervisningen finns det bland annat insatser för att

utveckla fjärrundervisningen (studiehandledning, modersmål) och anställande av pedagoger med uppdrag att stötta digitaliseringen.

Fokusområde 2: Likvärdig tillgång och användning

Mål: Barn, elever och personal ska ha god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och resurser i syfte att förbättra utbildningen och effektivisera verksamheten.

Fjärrundervisning

Skolverket har haft i uppdrag att följa upp hur fjärrundervisning används inom olika skolformer och bedöma ett antal olika aspekter (Dnr 5.1.3-2015-1246). Uppdraget gäller både den reguljära fjärrundervisning som är reglerad för ett flertal språkämnen sedan juli 2015 och den försöksverksamhet i ytterligare ämnen som har pågått sedan höstterminen 2016. Uppföljningen har bidragit till Skolverkets underlag för insatsen för fjärrundervisning. Insatsen ingår i det nationella skolutvecklingsprogrammet Digitalisering och den består av flera delar så som konferenser, webbkurs och stöd på webbplatsen. Webbkursen kommer att publiceras under våren 2019.

Digitaliseringen av de nationella proven och bedömningsstöden

Skolverket har i uppdrag att digitalisera de nationella proven till år 2022. Under 2018 har Skolverket upphandlat en provplattform för att konstruera, genomföra, bedöma och rapportera digitala prov och bedömningsstöd. Plattformen kommer att utvecklas och anpassas till Skolverkets behov under en tvåårsperiod. En sådan anpassning omfattar till exempel tillgänglighet och gränssnitt.

För att prova och utveckla tjänstens bidrag till likvärdighet och effektivitet har Skolverket inlett arbetet med 100 försöksskolor från och med hösten 2018, och detta arbete kommer att pågå till och med 2021. Skolverket har arrangerat ett informationsmöte för rektorerna på skolorna i försöksverksamheten. Försöksskolorna stödjer Skolverket i att utveckla ett självskattningsverktyg för skolans digitala beredskap, som kallas LIKA-verktyget och utvecklas och tillhandahålls av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Skolverket har under året etablerat ett nätverk med skolledare i syfte att bidra till att säkerställa ett bra underlag för att skapa likvärdiga, effektiva och rättssäkra digitala nationella prov, i enlighet med regeringsuppdraget. Uppdraget redovisas årligen till regeringen.

Fokusområde 3: Forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter

Mål: *Forskning och uppföljning som stödjer utveckling av verksamheter och insatser ska genomföras med syfte att bidra till ökad måluppfyllelse och utvecklad digital kompetens.*

Forsknings-spridningsuppdrag

Skolverket har ett instruktionsenligt uppdrag att sammanställa och sprida relevanta forskningsresultat inom utbildningsområdet hos myndighetens målgrupper; förskollärare, lärare, rektorer i förskola och skola, övrig skolpersonal samt huvudmän. Under 2018 har Skolverket tillsammans med Göteborgs universitet bevakat aktuell forskning inom digitalisering i skolan. Forskningen har sammanställts i fem artiklar och har publicerats på Skolverkets webbplats. Artiklarna ska bidra till att sprida kunskap om resultat av forskning, vara användbara inom ramen för det kollegiala lärandet och anknyta till relevanta områden i skolutvecklingsarbetet. Vidare har en kunskapsöversikt om digitaliseringens möjligheter och utmaningar skrivits tillsammans med Högskolan Väst. I kunskapsöversikten har både nationell och internationell forskning lyfts fram för att på ett överskådligt sätt visa på forskningsläget inom området för Skolverkets målgrupper. Kunskapsöversikten har publicerats digitalt, med en rad olika länkar till olika publikationer som ger läsaren möjlighet att fördjupa sig i ämnet.

Uppföljningen av den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet

Fram till och med 2017 har Skolverket haft i uppdrag att följa upp barns, elevers och lärares it-användning och it-kompetens i förskola, skola och vuxenutbildning samt skolornas administrativa it-användning vart tredje år. Sedan 2008 har fyra rapporter publicerats: 2009, 2010, 2013 och 2016.⁶ Detta uppdrag utgick i regleringsbrevet för 2018 och Skolverket fick istället uppdraget att följa upp regeringens nationella digitaliseringsstrategi för skolväsendet som löper fram till 2022. Arbetet med det tidigare uppföljningsuppdraget var långt gånget då det ersattes av uppdraget att följa upp digitaliseringsstrategin. Därför beslutades att fullfölja den insamling som var planerad att genomföras av SCB våren 2018. Detta har medfört att det inte varit möjligt att fullt ut anpassa frågorna och till vilka svarsgrupper frågorna ställs, efter det nya uppdraget att följa upp digitaliseringsstrategins mål och delmål. Det har också inneburit att fokusområde 3 om forskning och uppföljning inte ingår i denna redovisning.

Den första uppföljningen av digitaliseringsstrategin redovisades den 20 februari 2019. Rapporten är utformad som en kortfattad redovisning av resultat och en samlad bedömning utifrån målen i strategins första två fokusområden. I samband med att rapporten publiceras kommer även tabellverk med resultaten från de frågor som ligger till grund för rapporten att läggas ut på Skolverkets webbplats. Uppföljningen pekar sammantaget på vikten av att huvudmän och rektorer utvecklar det

---

⁶ Skolverket (2009), *Redovisning av uppdrag om uppföljning av it-användning och it-kompetens i förskola, skola och vuxenutbildning*, Skolverket (2010) *Redovisning av uppdrag om uppföljning av IT-användning och IT-kompetens i förskola, skola och vuxenutbildning*, Skolverket (2013), *It-användning och it-kompetens i skolan*, Skolverket (2016), *It-användning och it-kompetens i skolan*.

strategiska ledarskapet kring digitalisering och lyfter in digitaliseringen som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. De övergripande resultaten är:

- Digitaliseringen har fått större genomslag i högstadiet och gymnasieskolan när det gäller tillgången till digitala verktyg i skolarbetet, men även i vilken utsträckning lärare arbetar med att utveckla elevers digitala kompetens.
- Läroplanernas nya delar om digital kompetens är kända av rektorer och lärare, men förskolepersonal och lärare upplever ett behov av att utveckla sin digitala kompetens, speciellt inom programmering.
- Tillgången till teknisk och pedagogisk support varierar i förskolor, skolor och kommunal vuxenutbildning.

Skolverkets övriga arbete som främjar digitalisering i skolväsendet

Skolverkets digitala utvecklingsplan

Skolverket har under 2018 fastställt en strategi för myndighetens digitalisering med en tillhörande femårig utvecklingsplan. Arbetet med att realisera strategin bedrivs inom sex områden: målgruppernas behov, skolsektorns digitalisering, effektivt samarbete, sammanhållen myndighet, digital kompetens samt digital miljö. Arbetet syftar till stor till att stärka myndigheten och dess förmåga att genomföra sitt uppdrag i en alltmer digitaliserad verklighet, och med alla de möjligheter som digitaliseringen erbjuder. Detta gäller alla delar av Skolverkets verksamhet, men är av särskilt stor relevans för arbetet med att främja skolväsendets digitalisering. Genom det utvecklingsarbete som Skolverket kommer att driva de följande åren, kommer myndigheten bland annat stärka sin egen digitala kompetens och bidra aktivt till skolväsendets digitalisering i stort. Under andra halvan av 2018 har arbetet med att genomföra strategin inletts. Skolverket har bland annat undersökt behovet av digital kompetensutveckling inom myndigheten, analyserat målgruppernas behov, önskemål och förväntningar på Skolverket inom digitaliseringsområdet och tillsammans med andra aktörer arbetat för att tydliggöra roll- och ansvarsfördelningen.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), skolDigiplan – En nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet

I samband med att regeringen beslutade om den nationella strategin för skolväsendets digitalisering slöts också en överenskommelse mellan regeringen och SKL om att SKL ska arbeta fram en handlingsplan för strategin. I överenskommelsen står att arbetet ska ske i dialog med representanter från Skolverket och Regeringskansliet, vidare att även andra relevanta aktörer bör bjudas in. Arbetet med handlingsplanen påbörjades under våren 2018 och är uppdelat i tre fokusområden - Digital kompetens, Likvärdig tillgång samt Forskning och uppföljning. För att styra arbetet har också en styrgrupp och en projektgrupp skapats. Skolverket har medverkat i arbetet med handlingsplanen genom representation i styrgrupp, projektledningsgrupp och i de tre delprojekten.

Inom ramen för arbetet med handlingsplanen arrangerade RISE i samarbete med SKL och Skolverket i oktober 2018 en gemensam konferens med inriktning på forskning kring skolans digitalisering.

Internationell samverkan

Skolverket har under 2018 deltagit i internationell samverkan och såväl det nordiska som det europeiska samarbetet har fortgått enligt plan. Det finns mycket att lära av utvecklingen i andra nordiska, europeiska och andra länder i världen. Arbete med digitaliseringsutveckling inom skolväsendet är världsomspännande och det är av stor vikt för utveckling av svenskt skolväsende att Skolverket deltar i internationell samverkan. Nedan följer ett axplock av myndighetens internationella verksamhet under 2018.

- Samarbete har skett inom ramen för det europeiska skoladatanätet, EUN och under 2018 har drygt 3000 svenska lärare och ett antal huvudmän deltagit i projekt som drivs inom ramen för EUN.
- Under oktober 2018 deltog myndigheten i Digital Education Expert Conference "Digital Strategies for School Education: Barriers, Enablers and Success Factors". Konferensens syfte var att samla expertis inom område skolans digitalisering för erfarenhetsutbyte av EU-länders arbete med att skriva fram nationella handlingsplaner utifrån nationella digitaliseringsstrategier för skolväsendet. Konferensen arbetade, genom workshops, fram ett antal riktlinjer för Europakommissionens fortsatta arbete inom politikområde skola, utbildning och digitalisering.
- Samarbete har skett mellan de nordiska länderna, framförallt vad gäller den årligen återkommande konferensen Nordic@BETT. Samarbetet har också varit att ta fram rapporter, senast om programmering i de nordiska länderna. Det nordiska arbetet planeras utvidgas med stöd från Nordiska ministerrådet. Nordic@BETT samlade ca 600 deltagare från de nordiska länderna.
- Den internationella samverkan har också varit betydelsefull för Skolverket i arbetet med att digitalisera de nationella proven. Skolverket ingår i ett nordiskt nätverk kring prov och bedömning som möts med viss regelbundenhet. Flera av de nordiska länderna har redan idag digitala provsystem och har kunnat dela med sig sina erfarenheter och med Norge har Sverige sedan några år ett samarbete kring frågan om digitalisering av nationella prov. Under 2018 har Skolverket mött Norges Utdanningsdirektorat vid två konferenser för att utbyta erfarenheter och lära av varandra i arbetet med digitalisering med dess olika områden såsom upphandling, support och förvaltning".

- Skolverket har också träffat företrädare för Utdanningsdirektoratet för att diskutera uppföljning av digitaliseringsfrågor.

Planerade insatser 2019

Nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendets tre fokusområden ska leda till att övergripande mål uppnås och varje fokusområde innefattar ett huvudmål och flera delmål som ska uppnås till 2022. Under denna period reviderar och utvecklar Skolverket löpande insatser för målgrupperna kopplat till fokusområdenas huvudmål och delmål. Förutom nationell digitaliseringsstrategi har 2018 års uppföljning av den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet gett myndigheten underlag för planering av aktiviteter framåt. Vidare utgör resultaten från utvärderingarna av fjärrundervisning och nationellt skolutvecklingsprogram kunskapsunderlag och ligger till grund för kommande aktiviteter.

En övergripande aktivitet Skolverket planerar för är att på nationell nivå samordna arbetet kring digitalisering i skolväsendet. Detta arbete kommer att initieras under 2019 och planeras att fortgå tills vidare. I arbetet ingår att samordna den verksamhet inom statliga myndigheter som rör skolväsendets digitalisering och säkerställa att den möter skolväsendets behov. Skolverket ska också medverka till att standardiseringsarbete inom skolväsendet äger rum. Myndigheten avser att tillsammans med SKL, aktörer inom skolväsendet, edtechbranschen och representanter från offentlig och enskild huvudman arbeta fram en gemensam avsiktsförklaring med olika aktörers roller, ansvar, åtaganden och former för samverkan.

Under 2019 kommer myndigheten att fortsätta kommunicera kring Skolverkets samlade arbete för att främja skolväsendets digitalisering. Vidare kommer myndigheten att tydliggöra vad skolorna behöver ha på plats för att förbereda sig inför att de ska genomföra digitala nationella prov år 2022.

Planerat för fokusområde 1: Digital kompetens för alla i skolväsendet

Under 2019 kommer Skolverket att inom de nationella skolutvecklingsprogrammen, i arbetet med riktade insatser inom samverkan för bästa skola och nyanländas lärande samt i arbetet med att utveckla rektorsprogrammet att:

- utveckla en insats riktad till de huvudmän och skolor med särskilt stora behov av kompetensutveckling inom digitaliseringsområdet. Insatsen kommer att utformas så att den upplevs vara riktad, flexibel med skalbara stödmaterial. Syftet är att insatsen ska möta specifika kompetensutvecklingsbehov hos målgrupperna huvudmän, skolchefer, rektorer, lärare och förskollärare
- utveckla och erbjuda fler poänggivande uppdragsutbildningar i programmering, både på grundläggande och fördjupad nivå

- utveckla stöd för lärare i hur de kan utveckla elevernas digitala kompetens och i förekommande fall även programmering för gymnasieskolan, vuxenutbildningen och särskolan
- utveckla stöd för lärare i grundskolan vad gäller ämnena svenska, samhällskunskap och praktiskestetiska ämnen
- utveckla en fortsättningskurs om digitalisering och förskolans läroplansförändringar
- publicera webbkursen Att programmera som syftar till att elever ska få undervisning utifrån centrala innehållet i matematik och teknik gällande programmering. Målgruppen är lärare i matematik och teknik kommer och syftet är att öka elevernas intresse för programmering
- i samband med översynen av rektorsprogrammet inför en ny upphandlingsperiod beakta rektors ansvar för att leda digitaliseringen av skolan

Planerat för fokusområde 2: Likvärdig tillgång och användning

Under 2019 kommer Skolverket inom ramen för projekt digitala nationella prov och inom ramen för nationella skolutvecklingsprogram digitalisering att:

- utveckla stödmaterial som stödjer lärare i att kunna göra välgrundade och kloka val av digitala lärresurser i planeringen av undervisningen
- kommunicera om tekniska förutsättningar som huvudmän och skolor behöver för att kunna genomföra digitala nationella prov
- inleda konfigureringen av en provplattform för konstruktion, genomförandet, bedömning och rapportering av provresultat
- ge tillgång till provplattformen till de lärosäten som konstruerar och prövar ut nationella prov
- påbörja det konkreta samarbetet med de 100 försöksskolorna
- ge skolor inom försöksverksamheten möjlighet att kunna använda självskattningsverktyget LIKA 5.0

Planerat för fokusområde 3: Forskning och uppföljning kring digitaliseringsens möjligheter

Under 2019 kommer Skolverket att:

- tillsammans med Göteborgs universitet bevaka aktuell forskning inom digitalisering i skolan
- sammanställa och sprida kunskap om resultat av forskning och beprövad erfarenhet inom område skola och digitalisering
- fortsätta arbetet med uppföljningen av digitaliseringsstrategin. Bland annat kommer Skolverket med utgångspunkt i de resultat som framkommit i den

aktuella uppföljningen att ta ställning till vad som ska följas upp framöver och vilka grupper som ska tillfrågas

Skolverkets övriga arbete under 2019 som främjar digitalisering i skolväsendet

Aktiviteter inom ramen för Skolverkets digitala utvecklingsplan

Arbetet med myndighetens digitalisering fortsätter under 2019 i enlighet med den fastställda utvecklingsplanen. I detta sammanhang kan särskilt nämnas att ett antal utvecklingsinitiativ är planerade inom området effektivt informationsutbyte inom skolektorn. Exempelvis vill myndigheten ta en samordnande roll avseende standarder, öppna data och api:er samt gemensamma lösningar i syfte att främja digitalisering i skolväsendet. Därtill fortsätter arbetet med att stärka digital kompetens inom Skolverket, och därmed öka förmågan till att stödja skolväsendet.

Internationell samverkan

Under 2019 representerar Skolverket Sverige i det europeiska skoldatanätet (EUN) för omvärldsbevakning och för att ta del av andra länders erfarenheter. Skolverket deltar även i styrgruppen för Nordic@BETT och samordnar det svenska deltagandet. Utöver arbetet med styrgruppen deltar Skolverket även i arbetet med Nordic@BETT som anordnas årligen under BETT-veckan i London. Myndigheten koordinerar Nordic Craft som är integrerat i Nordic@BETT och samverkar med UHR (eTwinning).

Skolverkets fortsatta arbete

Skolverket ska enligt regeringsuppdraget lämna ytterligare redovisningar till regeringen årligen, senast den sista februari mellan åren 2020-2022. Myndigheten kommer därmed fortsatt att utvärdera Skolverkets insatser och aktiviteter inom uppdraget Främja digitalisering. Resultaten av Skolverkets arbete med att följa upp målen i strategin och vilket genomslag digitaliseringsstrategin får i verksamheterna kommer att beaktas och användas i uppdragets fortsatta arbete. Skolverket bedömer att uppdraget med digitala nationella prov kommer att driva på digitala utvecklingen i skolorna eftersom alla skolor ska kunna genomföra proven år 2022. I Skolverkets generella och riktade arbete med att utveckla nya insatser kommer digitaliseringsperspektiv beaktas och inkluderas för att bidra till att främja digitaliseringen i skolväsendet. Myndigheten avser utveckla ett flexibelt, skalbart och välgrundat stöd för att möta olika kompetensutvecklingsbehov. Detta för att öka likvärdigheten och möta olika mottagarkapacitet hos målgrupperna.